

1586. Sed tamen Secretarius domesticus foris a Collegio quaedam emolumenta percipere solent.

Hic igitur Prefectus officium Secretariatus domestici nunc suppremit, et jusque curam Collegio concedit.

Facultatem dictum Secretarium domestici a Pontifice approbandum, deputandi, &c. Mansioneque in Palatio Apostolico assignat.

multiplicato Secretariorum domesticorum numero pro Romanorum Pontificum arbitrio, ipsi Secretarii domestici prater dictas duas portiones, diversa alia emolumenta foris a Collegio percipere consueverunt, necnon Collegii in Curia, seu forsan per defectudinem effectum fuit, ut nonnulla alia ex emolumentis prefatis, his prefertim que in quinterno dicti Innocentii notata reperiuntur, a debitoribus non exigantur.

§.4. Cum autem Nos circa Officium Secretariatus domestici, quod dilectus filius Joannes Baptista Canobius clericus Bononiensis pro nutu, & voluntate nostra nunc exercet, novam rationem inire constituissemus, Collegium prefatum, in quo virtutibus, experientia, ac usu rerum, & negotiorum ad Romanam Curiam confluentium, & ad dictam Officium pertinentium, insignes viri connumerantur, se Nobis obtulit ipsius Officii, cujus ratione pleraque ad ipsum Collegium spectantia emolumenta exigi consueverunt, ac eorum, que in eo geruntur, curam omnem, cogitationemque suscipere, idque munus, qua decet, fide, & integritate, per idoneos, & peritos, ab ipso Collegio electos, & per Nos approbatos viros, obire &c. Nos igitur, &c. ipsumque Collegium, & Secretarios gratioso affectu prosecqui volentes, singularum Innocentii, & Pii, aliorumque Predecessorum prefatorum literarum tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur prefentibus, pro expressis habentes, Motu proprio, non ad dicti Collegii, aut alicujus pro eis Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & scientia nostris, deque Apostolice potestatis plenitudine, Officium Secretariatus domestici, quod dictus Joannes Baptista, ut prefertur, exercebat, penitus, & omnino perpetuo suppremit, & extinguimus, ita quod nullo unquam tempore per Nos, aut Romanum Pontificem pro tempore existentem, & Sedem Apostolicam in statum pristinum restitui, aut reintegrari valeat.

§.5. Curam autem, & exercitium dicti suppressi Officii, ac custodiam Registorum Brevium, & literarum Apostolicarum, via qua secreta appellatur, expeditarum, & pro tempore expediendarum, in mansionibus Palatii Apostolici in Vaticano, quas dictus Joannes Baptista, sui que famuli, & Scriptorum habitant, asservandorum, deinceps per unum, ex numero dicti Collegii Secretarium, aut aliam aequè idoneam personam, a Nobis, & Rom. Pont. pro tempore existente approbandam, seu approbandam, ad ipsius Collegii nutum, & liberum arbitrium nominandum, & deputandum, ac removendum, juxta ipsius Collegii prescriptum, haberi, teneri, & administrari, ipsaque mansiones, in octo cubacula partim supra distributas, quibus per duas portas patet ingressus, & ab uno Dataria Apostolica, ab altero mansiones Substituti ipsius Datarii coherent, cum cella vinaria, sub Officio Registri supplicationum, & aliis suis pertinentiis, per Secretarium, aut perso-

nas a Collegio prefato deputandas inhiabari volumus, & mandamus: curamque, & exercitium hujusmodi, & Registorum custodiam, mansionumque prefatarum usum, & habitationem Collegio, & persona ab eo deputanda hujusmodi, ex nunc perpetuo concedimus, & assignamus.

§.6. Et insuper unam integram ex duabus portionibus emolumentorum dicti Collegii, extra numerum, ut prefertur, faciendis, & Secretario domestico olim ab Innocentio Predecessore prefato assignatis, ab ipso Officio Secretariatus domestici, etiam perpetuo dismembramus, & separamus, illamque, necnon quatuor alias partes cibariarum, pro victu, & alimento quotidiano Secretarii, aut persone, ut prefertur, ad curam, & exercitium hujusmodi deputanda, ac trium famulorum, & unius equi, eisdem modo, & forma, quibus prefato Joanni Baptista dari hactenus consueverunt, Collegio prefato, pro Secretario, vel persona deputanda hujusmodi, perpetuo concedimus, & assignamus, & per eos, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, dari, prestari, & assignari volumus, & mandamus.

§.7. Necnon medietatem omnium, & singularum aliorum emolumentorum, quahactenus prefatus Joannes Baptista Capobius pro se, & aliis duobus Secretariis domestici, percipere, exigere, & levare, consuevit, ita ut alia medietas emolumentorum hujusmodi, una cum altera ex dictis portionibus pro uno, vel duobus, aut pluribus Secretariis domesticis salva remaneat, sive illa ratione taxarum literarum Apostolicarum, via, qua secreta appellatur, expediendarum, sive cedularum propositionum Ecclesiarum, aut Monasteriorum, vel sententiarum a Romano Pontifice pro tempore latorum, aut investiturarum ab eo quomodolibet factarum, percipiantur, seu quovis alio nomine nuncupentur, Collegio prefato pariter concedimus, & assignamus.

§.8. Ita quod liceat ipsi Collegio, per se vel alium, seu alios ejus nomine prefate curae atque exercitii, & integrae portionis hujusmodi, necnon mansionum, registorum, portionum cibariarum, & aliorum emolumentorum prefatorum possessionem propria auctoritate vigore presentium, apprehendere, seu forsan interim apprehensam perpetuo retinere, nec desuper, a Secretario domestico uno, vel pluribus (pro quo, seu quibus altera dumtaxat integra portio emolumentorum ex duabus illi, ab Innocentio Predecessore prefato assignatis, ac reliqua medietas aliorum emolumentorum supradictorum salva remaneant) quomodolibet molestari possit.

§.9. Ita tamen quod Collegium Secretariorum, seu ad exercitium hujusmodi Deputatus, ipsi Secretariis domesticis rationes, & computa ostendere, & reddere teneantur.

§.10. Ipsi Secretariis domesticis pro tempore existentibus, sive unus fuerit, sive plu-

Unam ex duabus portionibus ab Innocentio VIII. reservatis pro Secretario domestico, predicto Collegio concedit.

Medietatemque emolumentorum, que Secretarius domestici foris a Collegio percipere consuevit eidem Collegio tribuit.

Licentiam quoque dat Collegio possessionem prefatorum propriam auctoritate capiendi.

A Collegio deputandus, computa Secretariis ostendat.

Secretarii domestici ne se ultra hic contenta ingerat.

Collegii facultas deputandi, & removendi tres personas, ad scribendum Brevia, & registorum Bullas secretas, & cibaria dictis scriptoribus assignantur.

Taxaeque ab Innoc. VIII. dicto Collegio assignatas hic Pontifex de novo assignat, casque singulis sex mensibus incipiendo a die 1. Julii 1586. solvi precipit.

plures, sub mille ducatorum auri, & aliis arbitrio nostro, poenis, eo ipso, pro quolibet vice, qua contravenerint, incurrendis, districtius inhiabentes, ne aliquas literas in forma Brevis, aut etiam sub plumbo expedire audeant, vel presument, prater illas, qua Romani Pontificis pro tempore existentis, & Romanae Ecclesiae negotia secreta, aut orthodoxae Fidei statum concernent, & emolumentis sibi, ut supra, remanentibus contentis, nihil aliud, etiam occasione eorum hujusmodi Officii, a quoquam percipere possint, sed quicquid lucri ex supradictis taxis Bullarum per viam secretam expediendarum, & quibusvis aliis regalibus praedictis percipitur, ad Custodem Brevium, seu emolumentorum, ab eodem Collegio deputandum destinent, ac omnino transmittant, qua quidem omnia, & singula, ut inviolabiliter observentur, sub eisdem poenis praecipimus, & mandamus.

§.11. Praterea eidem Collegio liberam tribuimus facultatem, & auctoritatem nominandi, eligendi, & deputandi tres idoneas personas, pro scribendis literis in forma Brevis per dictum Deputatum expediendis, & tam illis, quam literis Apostolicis, via, qua appellatur secreta, expeditis, registorandis, distatque personas, ad ipsius Collegii nutum removendi, & alias remotarum, recedentium, vel decedentium in locum subrogandi, & deputandi, quibus sic electis, & deputatis personis singulas portiones cibariarum, ex Palatio Apostolico, prout illas hactenus habuerunt, & percipere consueverunt, iisdem auctoritate, & tenore, perpetuo concedimus, & assignamus, ac ab iis, ad quos spectat dari, concedi, & prestari volumus, & mandamus: pari auctoritate, & facultate prefato Collegio attributis hujusmodi loca personis ab eo electis perpetuo vel ad tempus, ex nunc prima vice, & deinde quotiescumque loca ipsa pro tempore vacare contigerit, pro pretio inter ipsum Collegium, & personas hujusmodi convento vendendi, seu pignorandi, vel alias de locis ipsis disponendi, ac pretium hujusmodi in dicti Collegii usus, & utilitatem convertendi.

§.12. Insuper omnes, & singulas taxas Officiorum Romanae Curiae, & quorumvis aliarum Terrarum, Provinciarum, Communitatum, & locorum totius Status Ecclesiastici in quinterno Innocentii Predecessoris prefati adnotatas, & designatas, & Collegio prefato applicatas, & assignatas, etiam si de presentibus non solvantur, pro quibus Collegium ipsum debitam recompensam, in genere vel specie non constitit recepisse, ipsi Collegio, eisdem modo, & forma, quibus per dictum Innocentium assignatae, & applicatae fuerunt, de novo applicamus, & assignamus, & Officiales, & Ministros Urbis, & Provinciarum, ac Communitatum, Terrarum, locorum, ac praesertim per Almae Urbis, & Civitatis nostrae Bononien. (post tamen praesentes, qui pro tempore extiterint Governatores, & eo-

rum Locatenentes) necnon tam praesentes quam pro tempore existentes Provinciae nostrae Marchiae Thesaurarium, etiam ratione propriae ejus taxae, etiam de pretio, non obstante decreto ad Motum proprium pia memoriae Gregorii Papae XIII. etiam Praedecessoris nostri, super praesentia concordia inter Collegium prefatum, & dilectum Filium Franciscum Sangallectum, ad cuius commodum pro pecuniis ab ipso etiam solutis hujusmodi concessio cedit, ac Camera Apostolicam adiecto, & quovis alios, integre, & absque ulla diminutione, juxta formam quinterni, & literarum Innocentii Praedecessoris hujusmodi, singulis sex mensibus in principio sub poenis in literis dicti Innocentii contentis, incipiendo a prima Julii post datam praesentium, & successive singulis sex mensibus in principio, persolvi volumus, & mandamus, sine tamen praesudicio quorumcumque jurium dicto Collegio pro praeteritis taxis competentium, praesentium respectu litium huc usque motarum.

§.13. Insuper quoque eidem Collegio liberam tribuimus facultatem, & auctoritatem, singula quaeque Officia quarumvis Provinciarum, Terrarum, Communitatum, & locorum Romanae Ecclesiae, post publicationem quinterni ab Innocentio Praedecessore confecti, quomodolibet incorporatorum, & in posterum incorporandorum juxta facultatem ab eodem Innocentio Praedecessore Collegio praedicto attributam, & cum consilio dilecti filii Benedicti Justiniani moderni, & pro tempore existentis Thesaurarii Generalis, taxandi, taxaeque impositas hujusmodi, ab illis exigendi, & recipiendi, modo, & forma ab ipso Innocentio Praedecessore, quoad alios praescriptis, quas quidem taxas de novo imponendas, ipsi Collegio perpetuo etiam applicamus, concedimus, & assignamus.

§.14. Ut autem Collegium ipsum praecipua aliqua honoris, & dignitatis prerogativa a Nobis etiam decoretur, & qui pro tempore fuerint Secretarii Apostolici de numero participantium, per amplius honorentur, singulos Secretarios de numero prefato, praesentes, & futuros, qui in utroque jure, aut in decretis ad doctoratus gradum in aliqua publica Universitate fuerint promoti, & vigesimum quintum suae aetatis annum exceperint, si habitu Praelatorum, juxta Innocentii Praedecessoris praescriptum incedere voluerint, ex nunc, prout ex tunc, & e contra postquam habitum Praelatorum susceperint, eo ipso, absque alia approbatione, & admisione, Referendarios perpetuos utriusque Signaturae nostrae, & Rom. Pont. pro tempore existentis, creamus, constituimus, & deputamus, ac creatos, constitutos, & deputatos fuisse, & esse declaramus, & nunciamus, eisque, & eorum cuilibet de omnibus, & singulis privilegiis emolumentis, immunitatibus praeminentiis, facultatibus, gratiis, & indulgentiis, aliis utriusque Signaturae Referendaris, quomodolibet concessis, & quibus ipsi

Taxaeque aliorum locorum post publicationem quinterni, Innoc. VIII. Sedis Apostolice incorporatorum concedit.

Secretarius doctores post annum 25. in habitu Praelatorum incedentes, utriusque Signaturae Referendarios esse decernit.

Secretarium ex dictis Referendaris antiquioribus, singulis Papae Signaturis intervenire posse, concedit.

Habitu eis delictis, & in Cappella locum assignat.

Pii V. concessiones, confirmat, cum suppletione defectuum.

Clausulas hujus Bullae prae servatas apponit.

utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus.

§.15. Ille vero Secretariorum eorumdem, qui antiquior, Doctor, & Referendarius fuerit, ut singulis nostris, & Romani Pontifici pro tempore existentis Signaturis, nomine Collegii Secretariorum, eo ipso intervenire valeat, pariter indulgemus. Quod si ab Urbe absens, vel alias impeditus fuerit, vel antiquior Secretarius alia ratione, vel causa dicta Signatura intervenire habuerit, qui post illum erit antiquior Secretarius, & Referendarius indulto hujusmodi eo ipso potiatur.

§.16. Cumque Secretarii ipsi, qui Clerici erunt, nostri, & Romani Pontificis pro tempore existentis sint Praelati domestici & familiares, ac continui commensales, teneanturque juxta praescriptum Innocentii Praedecessoris praefati, nisi in majori fuerint dignitate constituti, Notariatus habitum suscipere, & deferre, ne quod pro ornamento, & decore Romanae Curiae provide institutum est, negligentia, & desuetudine abrogetur, praesentium auctoritate volumus, singulisque Secretariis praefatis praesentibus, & futuris, praecipimus, & mandamus, quatenus; qui Clericali militiae ascribi voluerint, viginti quinque annis majores, habitum, & insignia deferant Notariorum Apostolicorum, etiam si voluerint, violacei coloris: qui vero fuerint primae tonsurae dumtaxat Clerici, in aliis ordinibus nondum constituti, seu saeculares, etiam coniugati, vestibus utantur, si eis placuerit, etiam violaceis, prout Cubicularii Apostolici de honore nuncupati. Habeant etiam qui Notarii fuerint Sedis Apostolicae, locum in Cappella, & alius aedibus publicis, in quibus cum capis, & rochetis interfuerint, eorum dignitati congruentem, quem ipsis assignari curabimus.

§.17. Et nihilominus literas Pii Praedecessoris praefati, ut supra, eidem Collegio super confirmatione, & approbatione literarum Innocentii, & aliorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, tunc suorum, rebusque aliis in eis contentis concessas, auctoritate, tenore, scientia, & Apostolicae potestatis plenitudine similibus, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus supplemus.

§.18. Praesentesque, & in eis contenta quaecumque, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut per Nos, vel Romanum Pontificem pro tempore existentem suspendi, revocari, limitari, moderari, seu ad juris terminos reduci non posse, neque debere, sed validas, & efficaces perpetuo existere, ac dicto Collegio, & Secretariis pro tempore existentibus, in omni-

bus, & per omnia, etiam perpetuo suffragari, ac vim validi, initi, & stipulati contractus inter Nos, & Sedem, ac Camera Apostolicam ex una, & Collegium praesentium ex altera partibus, habere debere, ipsumque Collegium ad verificationem, seu justificationem praemissorum, vel partis eorum, aut ad registrationem, vel adnotationem praesentium in Camera, juxta Constitutionem piaem Pii Papae IV. etiam Praedecessoris nostri faciendam, minime teneri, nec ob non registrationem hujusmodi, praesentes nullitatis, aut invaliditatis vitio subiacere, sed valere, & ipsi Collegio, & Secretariis suffragari debere, perinde ac si in ipsa Camera registrata fuissent, Constitutione praefata non obstant.

§.19. Et sic in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, judicari, defini, & interpretari debere, & quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, &c.

§.20. Non obstantibus praemissis, ac Pauli II., & Pii etiam II., & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis de bonis Ecclesiasticis non alienandis, quatenus adsint, & nostra de non tollendo jure quaesito in Cancellaria Apostolica publicata, necnon statutis, quavis firmitate roboratis, & consuetudinibus, exemptionibus, immunitatibus; privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, Provincialis, Communitatibus, Terris, & locis praefatis, illarumque incolis, & personis quomodolibet concessis, & quibus forsitan potiuntur, & gaudent, quomodolibet contrariis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur praesentibus, pro expressis haberi volentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 1. Aprilis 1586. Pontificatus nostri Anno I.

XLI.

Quod Festum S. Petri Martyris, duplici Officio de cetero celebretur.

Hunc Sanctum canonizavit, ejusque festum pro die 29. Mensis Aprilis instituit Inno. IV. in ejus Const. XXXI. Magnis Tom. III. fol. 330.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Invidiosorum Christi militum numerus ingens propriam vitam contempsit, pra-

Decretum irritans.

Clausulas derogatorias subdit.

Dat. P. An. I. 1. Aprilis.

Exordium.

S. Petrus Martyr Ordinis Praedicatorum professor fuit.

Inquisitoris officio functus, & hereticos mirabiliter persecutus.

Martyrii quoque coronam suscepit sanguinem pro fide Christi effundendo.

Iussu ejus festum duplici officio celebrandi.

studio tuenda; propagandaque Christianae Fidei, ideoque immarcescibili gloriae corona donatus in Caelo, jure, etiam pia veneratione colitur, & celebratur in terris, sed non minus ad ejusdem fidei firmitatem profuit Beati Petri Martyris virtus, qui pro Catholica Religione strenue militans eam conservavit, ac defendit adversus dolos atque insidias inimicorum, occulto veneno longe plus nocentium, quam sit hostium infesta oppugnatio, qui aperto impetu nefarium Ecclesiae Dei bellum indicunt.

§.1. Quare ex promissione Omnipotentis Dei nomine facta fortiter pugnantis, cum eorum laudes cantet Ecclesia, est etiam invicti hujus martyris concelebranda solemniter memoria. Is enim praclarus Ordinis Praedicatorum alumnus, inexplebilem extirpanda haeretica perfidia cupiditatem, eam inde a puero tota penitus mente combibit: qua in re mirari debemus singulare erga illum Dei beneficium, cum credibile non sit, sine divina ope potuisse eum haereticorum parentum domestica exempla tam sancte detestari.

§.2. Immo vero imitatione accensus Beati Patris Dominici, ut ille perpetuis, & concionibus, & disputationum congressibus, officioque Inquisitionis, quod ei primum Praedecessores nostri Innocentius III., & Honorius III. commiserant, contra haereticos mirabiliter se gessit, ita ipse cum nullo iis perditionis filii monendis locum in omni sermone umquam reliquisset, tum in obediendo inquisitoris munere sibi literis Apostolicis commisso, mira quadam diligentia illos infectari, atque urgere non destitit.

§.3. Demum vero eorum in se odiis concitatus arripuit summa constantia, atque animi magnitudine oblatam sibi divino permisso martyrii occasionem, cujus quidem martyrii antea piis precibus, ac votis a Deo expetiti, praecipuo desiderio exarserat. Quamobrem post B. Dominicum non immerito Princeps appellari debet sacrosancti officii Inquisitionis, cum ipse primus illud suo sanguine consecraverit; quo factum est, ut etiam nostris potissimum, hujusque Sanctae Sedis ministris, qui in haec turbulenta, & calamitosa tempora inciderunt, seu potius sunt divina providentia reservati, quasi facem praetulerit, ac viam monstravit, quam ejus exemplo ingressi audeant quaecumque pericula pro munere commisso, fortiter subire, ac sanguinem ipsum, si ita res ferat, vitamque pro Catholica fide gloriose profundere.

§.4. Dignam itaque Pontificio munere cogitationem suscepturi videmur, si sancti hujus viri memoriam majori veneratione recolamus: ita enim fiet ut ei de Ecclesia Dei optime merito honor debitus tribuatur. Deinde, ut ejus in officio Inquisitionis successores ad prosequenda fortissimi Ducis vestigia incitentur. Praecipue vero decet, ut ad conciliandam Nobis Coelestem gratiam imploremus illius opem, quem propter miram antea vite sanctitatem, castimoniam, innocentiam martyrio con-

summatam, apud Deum maxime gloriosum intelligimus; & satis compertum est ejusdem Ecclesiae amantissimum esse, pro qua gravissimos labores, dies noctesque perpassus est. Quare hac nostra perpetua Constitutione mandamus, ut ipsius Sancti viri dies festus, 3. Kal. Maii, per omnes totius Orbis terrarum Ecclesias duplici Officio de Communi unius Martyris, ubi proprium deest, celebretur; ac decernimus ut in Calendario ad eum diem S. Petri Martyris nomen, cum specificatione Ordinis Praedicatorum, ac duplici nota adscribatur.

§.5. Praecipientes omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum Praelatis in universo terrarum, Orbe constitutis, ut faciant in suis quibusque Ecclesiis, Provinciis, Civitatibus, & Dioecesium, praesentes nostras solemniter publicari, & ab omnibus ecclesiasticis personis, saecularibus, & quorumcumque Ordinum regularibus, omnino observari.

§.6. Volumus quoque, ut praesentium exemplis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, Id. Aprilis, Pontificatus nostri Anno I.

XLII.

Confirmantur sententiae latae super Confinitibus Communitatum Perusinae, Urbevetan., & Tudertinae.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem illis, quae pro litium, & controversiarum inter Populos suos vigentium compositione, & terminatione ex ejus speciali mandato provide gesta fuerant, ut perpetuam roboris firmitatem obtineant, etiam si specialis confirmationis praesidium adiacere, aliasque desuper providere, prout subditorum suorum utilitati, & commodo conspicit in Domino expedire.

§.1. Datum siquidem cum accepissemus inter dilectos filios Communitates, & homines Civitatum nostrarum Perusinae, Urbevetan., & Tudertinae, quamplurimas lites, & controversias ratione confinium eadem Civitatum, illarumque Territorium, & Districtuum ab hinc trecentis, & ultra annis motas, & etiam forsitan in nostro Rote Auditorio, & coram pluribus diversis Judicibus, magno ipsarum partium impendio agitatas, & illarum occasione incurSIONES, depopulationes, devastationes, dirptiones, rixas, & homicidia subsecuta fuisse.

§.2. Volentes pro nostro Pastoralis officio, ut litibus hujusmodi, & tot scandalis, populorumque nostrorum detrimentis, & jacturis finis imponeretur, oportune providere, ipso Pontificatus nostri initio, dilectum filium Magistrum Joannem Petrum Ghislerium in utraque signatura nostra

Et hanc Bullam publicandi, & observandi.

Fides transcriptorum.

Dat. P. An. I. 13. Aprilis.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Exordium.

Cum nonnullae Cause pendentes inter Communitates,

Eorum decisionem Pontifex commisit Petro Ghislerio.

stra Referendarium, & in Consulta nostra Prælatum nostrum Domesticum probitate, doctrina, integritate, prudentia, & rerum gerendarum usu præditum, atque probatum, ad loca differentiarum prædictarum destinavimus, cum facultate causas, & differentias hujusmodi audiendi, cognoscendi, decidendi, & sine debito terminandi, & alias prout in nostris desuper confectis in forma Brevis literis plenius continetur.

Eisdem Chislerius terminavit per sententiam definitivam.

A qua neutra partium appellavit.

§.2. Qui quidem Joannes Petrus mandatis nostris inhærendo, causas differentiarum prædictarum audivit, cognovit, atque per ejus diffinitivas sententias composuit, & terminavit.

§.4. A quibus quidem sententiis, neutra partium appellavit, nec reclamavit, quinimmo Communitates ipsæ Urbevetanæ, & Tudertinæ, illas in eorum pleno consilio generali acceptarunt, approbarunt, & emolugarunt.

Immo eam confirmari petunt Communitates.

§.4. Cum autem ea pleniorum obtineant firmitatem, quæ Sedis Apostolicæ præsidio fuerint roborata, Communitates, & homines prædicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut præmissa confirmare, de benignitate Apostolica dignaremur.

Declarationes, Sententias &c. confirmat Sixtus.

§.5. Nos igitur, qui pacem, & quietem inter Populos nostros vigere, & quæ ad hunc effectum statuta, & ordinata sunt, inviolabiliter observari paterno desideramus affectu, literarum prædictarum, necnon sententiarum, ut præfertur, latorum, & terminationum subsecutarum, & Territoriorum adjudicationum, ac quarumcumque scripturarum desuper confectarum tenores, necnon confinium prædictorum situationes, præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, sententias super confiniis prædictis latis prædictas, ac terminationes, & adjudicationes factas, & declaratas juxta illarum continentiam, & tenorem, & quæcumque alia inde secuta, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adjuicimus, atque omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

Easque observari mandavit.

§.6. Necnon sententias prædictas, & inde secuta quæcumque, ab eisdem Communitatibus, & hominibus perpetuo observari debere, nec ab illis ullo umquam tempore, & quovis quæsto colore resiliiri posse, per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam Umbriæ, & Perusie legatos, etiam de latere, ac Civitatum prædictarum Gubernatores, sublata eis, & eorum cui-libet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, ac ipsis partibus super præmissis perpetuum silentium imponimus.

§.7. Quocirca ven. frat. Perusin., & Urbevetan., ac Tudertin. Episcopis per præsentem mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Communitatum, & hominum prædictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac illis, & eorum singulis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos confirmatione, approbatione, supplicatione, adjectione, decreto, & impositione, aliisque præmissis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, seu eorum aliquem desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari, contradicere quoscumque, & rebelles censuris, & poenis ecclesiasticis aliisque Juris, & facti remediis eadem auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & poenas hujusmodi incurrisse declarando, ac easdem censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus aggravando, & Interdictum ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

AN. CH. 1586. Eorundem Exequutores deputat.

§.8. Non obstantibus præmissis, ac fecerit Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis earumdem præsentium vigore, ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac nostra de non tollendo Jure quæsito, & aliis quibusvis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dictarum Civitatum, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Scilicet si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Obstantibus derogat.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 15. Aprilis 1586. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 15. Aprilis 1586. An.I.

XLIII.

De decies centenis millibus nummorum aureorum, in Arce S. Angeli repositis, & nullo umquam tempore, nisi in præscriptis casibus detrahendis.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

AD clavum Apostolicæ servitutis in puppi Militantis Ecclesiæ, non meritis nostris, sed divinæ voluntatis dispositione, difficillimis his temporibus constituti, non solum præsentem fluctus, quibus B. Pe-

Plurimis de causis necesse est, Sedem Apostolicam aliquod Theaurum habere.

B. Petri navicula sapius jacatur, mente pervigili circumspicimus, sed procul etiam atque a longe impendentem tempestates, non sine magna animi sollicitudine prospicimus, easque consilio, & vigilantia, quantum cum Domino possumus, præcavere, ac vitare studemus. Circumstant Nos undique multorum generum pericula, mala intestina quotidie magis ingravescent, bello ardent Provincia, Hæretici implacabili odio inflammati in Nos rapiuntur, hostis terribilissimus, & potentissimus Turca, Assur virga furoris Domini cervicibus nostris semper imminet, quique communes sunt Catholicæ Religionis, & Christiani nominis inimici, iidem Romanam in primis Ecclesiam, & Apostolicam hanc Sedem fidei petram, & fidelium omnium matrem acerbissime oderunt, ejusque auctoritatem amplitudinem, statum convellere, quod Deus avertat, ac labeficere, vehementer atque avide concupiscunt. Et Nos quidem dubios rerum eventus, & occulta discrimina, quæ non sine causa timere cogimur, sæpenumero expendent, non in Nobis ipsis spem collocamus, neque carnem ponimus brachium nostrum, sed oculos in cœlum sustollimus, ad custodem Israel, eumque ipsum, qui nunquam dormit, neque dormitat sæpe, cum lacrymis excitamus, ut aliquando e somno exurgens mari, & ventis imperet, & tranquillitatem faciat; sed tamen ab eodem, in quo spes omnes nostra resident, edocti sumus noctu vigilandum esse patrifamilias, ne fures domum perfodiant, servumque supra ejus familiam constitutum, non solum fidelem esse debere, sed prudentem; nec temere tentandum Dominum, ut in iis quæ consiliis nostris, & ratione gubernari possunt, non tam divinam opem, quæ semper expectanda est, quam miracula requirere videamur. Quare ad humanam prudentiam subsidia ita confugimus, ut in Deo potissimum speremus, ad cuius gloriam, atque ad Sanctæ Romanæ Ecclesiæ utilitatem, populorumque nostrorum quietem, & defensionem omnia dirigimus. Nam cum illius vicem in terris, licet immeriti geramus, qui Rex pacificus, & Sacerdos est in æternum, utraque potestate Sacerdotali, & Regali eorum præcipue commodis, & inclamitati consulere debemus, qui sub peculiari tutela, & ditione hujus sanctæ Sedis sunt constituti; in quo quidem pastoris etiam officium exercemus, ut præclare Nos admonet Beatissimus Pontifex Gregorius, a quo pastores obiurgantur, qui de externa gregis utilitate non sunt solliciti. Pastores, inquit, sic erga interiora studia subditorum suorum ferveant, quatenus in eis exterioris quoque vita providentiam non relinquunt.

Hic ideo Pontifex decies centena millia aureorum nummorum in primo anno sui Pontificatus hinc inde licite, & abs-

opprimantur, neve ad dubios casus a pecunia omnino imparati simus, quæ in ipso motu, & trepidatione difficulter admodum, non sine magno Civitatum, & Provinciarum incommodo conficitur, quibus parcere cupimus, & quod gravius est, jam sera, & inopportuna diligentia sæpius frustra, & inutiliter conficitur, quæque si in tempora curata, & præparata sit, ad copias aliaque præsidia comparanda, magno usui, & adiumento esse potest; ob eas causas decrevimus certam pecuniæ summam, benediciente Domino, nullo nostrorum extraordinario onere congestam, sed præter alias recte colligendæ pecuniæ vias, nostra etiam patrimonialia, frugalitateque Pontificia comparatam, hoc est ad decies centena millia aureorum nummorum seponere, tamquam sacrum Ecclesiæ Romanæ peculium, & præcipuum ararium, quod honorum immobilium instar sit, atque ad certos casus, hac nostra ordinatione præscriptos erogandum, fideliter, integreque reservatum, ac præclare paratum ipsa Sedes Apostolica, Ecclesiæque Romana habeat. Etenim inter omnia præsidia, ac firmamenta, quæ ad Reipublicæ defensionem, & conservationem necessaria, sapientum judicio putantur, magnam sapientissimum Salomon, vim & facultatem pecuniæ tribuit verbis illis. Utilior est sapientia cum divitiis, & magnis prodest, sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia. Quod sane divino consilio a veteris testamenti Patribus factum esse animadvertimus, cum in Dei etiam templo, magnam auri argentique copiam, ingentemque thesaurum ad necessitates reservatum esse, sacris libris, & Regum, & Machabeorum testatum sit. Habuit etiam Christus Dominus oculos, & quæ a fidelibus oblata erant, reservavit, ut Ecclesiæ necessitatibus subveniret, siquæ formam instituit ecclesiasticæ pecuniæ servandæ, inquit Sanctus Augustinus; habet etiam Ecclesia aurum, & Beatus Ambrosius, ut cum necesse est, illud tunc non servet, sed servatum erogat, & ex eo tempore, quo prima Christiana Religio jacta fuerunt fundamenta, Sanctus Sixtus Prædecessor noster & Martyr, Levitæ Laurentio, qui martyrio insignis fuit, Ecclesiæ thesauros traderat aservandos; quos idem Christi athleta fortissimus, ex manibus Tyranni, qui præter Christianorum innocentem sanguinem, & aurum Ecclesiæ stitabat, in pauperes celeriter distribuendo eripuit.

que alicujus oneris impositione collegit.

§.2. His itaque rationibus, & causis, aliisque ad Dei gloriam atque Ecclesiæ utilitatem spectantibus Nos adducti, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, habita super hoc cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto matura consultatione, de eorum consilio, & unanimo assensu, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, atque ordinatione, supradictam a Nobis simul congestam pecuniæ summam, in Pontificia S. Angeli arce, certo sanctiori ararii loco, quem eo nomine constituimus, in qui-

Et modo in Arce S. Angeli pro Sedis Apostolicæ præsidio reponit, Deoque, & ejus Virginis Mariæ, & Apost. Petro, & Paulo dicat, indeque promi (præterquam in casibus hic exceptis) prohibet.

quibusdam certis designatis scriiniis collocamus, reponimus, asseruamus atque assignamus, eamque ita collocatam, & asseruatam, Christi Domino, cujus in terris vires gerimus, Beatissima Virgini Dei genitrici Mariae, ac Sanctis Apostolis Petro, & Paulo, ea lege offerimus atque dicamus, ut inde, ne Nobis quidem eam, neque totam nec vero partem aliquam, etiam minimam promi umquam liceat, praeterquam si pro recuperatione Terrae sanctae, & generali contra Turcas, expeditione bellum aliquando suscipiendum erit; tuncq. etiam postquam Christianus exercitus comparatus erit, ac mare ad ipsorum Turcarum fines traiecerit. Si praeterea tanta Annona, & rei frumentariae inopia sit, ut fames populo interitum allatura videatur, aut si pestilentiae lues grassetur. Si manifestum periculum imminet, ne aliqua ex Christianis Provinciis ab infidelibus, & Catholica Ecclesia hostibus occupetur, tuncque subsidii tantum ferendi causa. Si bellum contra statum S. R. E. in Italia inferretur, tuncque dumtaxat cum iusto atque integer exercitus in ipsos etiam Ecclesiasticae ditionis fines pervaserit, vel prope jam sit, ut qui loca finitima invaserunt, ad occupandum Civitates, & loca ditionis ecclesiasticae irumpant. Si belli sumptus faciendus erit pro Civitate, quae temporali ditioni Sanctae Romanae Ecclesiae subiecta, ab ipsius obedientia, (quod Deus avertat) defecerit, recuperatione, & conservatione, aut pro Civitate, ac ditione, quae ad Sedem Apostolicam devolveretur, recuperanda, & conservanda. Si quando quis in eam se intruderet, seu occuparet, aut occupationis, & intrusionis periculum instaret atque urgeret. In his autem omnibus casibus praescriptis, ac permixtis, in quibus aliqua pecuniae portio, semel aut saepius sumi licebit, id semper moderate fiat, eaque cautio ratioque adhibeatur, ut omnino saltem integra medietas constituta huius ararii pecuniae remaneat. Praeterea consensum duarum saltem ex tribus partibus Cardinalium, qui Consistorio interfuerint, praestari, decretumque ipsum eorumdem Cardinalium consentientium subscriptione roborari volumus.

Idque se servaturum iurando vovet, & eius Successores si eum iuramentum ligatum declarat.

§.3. Extra hos autem praescriptos casus, omnem huius pecuniae, Deo ut supra dicata, vel omnino, vel aliqua ex parte amovenda, aut eroganda potestatem a Nobis prorsus abdicamus, abdicatamque plane esse volumus. Statuentes quemadmodum supradictum est, ut instar bonorum immobilium Ecclesiae sit, & habeatur; eandemque sic asseruatam, & repositam, ac Deo dicatam, Nos integram conservaturos esse, ac perinde omnino atque res, & bona Ecclesiae immobilia Nos habituros esse promittimus, juramus, & vovemus. Cujus rei servanda vinculo, sicut Nos adstringimus, ita successores etiam nostri se eodem devinctos esse norint, tum boni publici casu, quod summo studio procurare debent, tum Pontificalis muneris religione, qua ob-

strictos non modo non rescindere, sed inviolate observare oportet, quae a Praecessoribus utiliter sancteque constituta esse vident, tum denique divinae iustitiae lege, ex qua intelligant se, prout divinae literae, exempla quoque significant, ac Patrum documenta declarant, gravissimas poenas duros esse, si rem Deo dicatam, aliter, ac praescriptum est, dispenfarint.

§.4. Cujus rei non minus insigne, quam tremendum exemplum in Machabeorum historia memoriae traditum est, de impio atque audaci Heliodoro, qui cum pecuniam a sacro templi Dei arario auferre moliretur, armato quodam equite, aspectu terribili subito divinitus apparet, equi calcibus impetitus a duobus quoque juvenibus, Dei item iussu apparentibus flagellis verberatus, ac plagis gravissimis affectus est. At vero Nos religiosa eorum conscientia, Pontificiaeque caritate confisi, non modo non dubitamus, sed plane speramus fore, ut ararium hoc nostrum, quod nostra Pontificali sollicitudine partum, ac Deo dicatum ad necessarios praescriptos casus reservavimus, ita diligentissime referent, ut Nos maxime facturos esse professi sumus, ac profitemur.

§.5. Si vero alii casus aliquando incidere, qui etiam majorem ex arario promenda pecuniae rationem haberent, nolumus tamen, quod de his certis casibus constituimus, & praescripsimus, ullo umquam tempore, nec etiam dum Sedes Apostolica per obitum Romani Pontificis vacaverit, ad illos qui majoris rationis vim habere viderentur, extensionem fieri, aut ullo modo de illis interpretari licere. Sed nostram hanc Ordinationem, Constitutionemve ad litteram intelligi debere decernimus. Nam Successoribus nostris aequae ac Nobis etiam, si qui alii casus inciderint, in quibus magna, etiam impense infumenda aliquando erunt pecuniae, opes aliunde non deerunt, quibus conservata hac in hoc a Nobis constituto, & sancito arario summa, occurri necessitatibus incidentibus poterit. Etenim si a Nobis, qui in hoc ipso Pontificatus nostri ingressu multis difficultatibus oppressi, ad sublevandam Annona inopiam ad exules, facinorososque homines publice quietis perturbatores coercendos, atque ob Basilicas religiosissimas, & toto terrarum Orbe celeberrimas rescindendas, atque instaurandas, cultumque divinum in hac Alma Urbe, quae Christianae Religionis Sedes est, & domicilium, novis, etiam sacris aedificiis, atque ornamentis amplificandum, tum etiam ob salubris, & copiosae aquae ad loca Urbis acclivia, quae illa maxime indigent, operosam deductionem, aliaque gravissimas ob causas multiplices, & maximas impensas subire coacti sumus, ararii huius pecuniae, nostra sedulitate, & diligentia reposita, & ad certos praescriptos casus reservata non esset, sed in varios alios usus a Nobis pro iusto arbitratu nostro erogaretur, nullus quidem locus iuste adversus Nos quaerere successoribus nostris relin-

Exemplum quoque eisdem proponit impii Heliodori, qui pecuniam ab arario Templi Dei auferre moliret, iussu, acriter percussus, & verberatus fuit.

Casus hic praescriptos, ad alios etiam majoris rationis vim habentes, non extendi, sed ad litteram intelligi debere decernimus, ex causis hic expressis.

lin;

linqueretur, & nihilominus pro necessitatibus, etiam quae de repente incidere, sumptus subire, & eis providere cogentur. Propterea iis durum videri nullo modo debet, si conservata ararii praedicti summa, quae faciliorem ad alios nummos sibi comparandos viam munit, aliunde pecuniam sumere debeant, quam in sumptus, pro temporum varietate necessarios erogent.

Pecuniam dicitur casibus acceptam, quam primam repa-ri jubet.

Claves sex ad custodiam dicte pecuniae institutas sex personis hic nominatis assignat, praestito juramento de observando praemissa sub poena excommunicationis.

§.6. Immo vero illud rationi valde consentaneum est, ut quam inde pecuniae partem in praescriptis illis casibus sumperint, eam integram cum primum sumptus in iis faciendi occasio cessaverit, plane in ipsum ararium unde acceperunt, restituant, ac reponant.

§.7. Et vero ut ob causas tantum supra plane praescriptas, ex eodem arario pecunia iuste legitimeque sumatur, ad illius custodiam sex claves adhiberi iubemus, quarum tres Cardinalibus item tribus, qui ordinum capita dicuntur, quique in Romana Curia praesentes adsint, illis vero absentibus, tribus aliis, qui in eisdem ordinibus eis proximi erunt, eorumque locum eo tempore gesserint, sigillatim assignentur, quarta S. R. E. Camerario, quinta Decano Clericorum Camerae Apostolicae, a quo illam alias tradi non liceat, nisi praesentibus, & consentientibus ipsiisdem Camerae Clericis duobus, sexta denique Thesaurario generali. Claves vero duae portarum ararii huius sic a Nobis constituti, altera Collegii Cardinalium Decano, eoque absente antiquiori in ordine Cardinali in Urbe existenti, altera nostro, & pro tempore existenti Romani Pontificis Thesaurario secreto asservanda tradantur; qui omnes jurabunt, se neque claves duros, neque extractioni praefata pecuniae consenturos, nisi in casibus supra praescriptis, & tunc nisi consensu duarum partium Cardinalium, ut supra interveniente.

Præfatus Camerarius S. Angeli praemissa servati iuret.

Contumaciam tentantes poenas hic dicitur incurant.

§.8. Volumus insuper ab eisdem Castri Sancti Angeli, nunc, & pro tempore Praefecto juramentum deferri, atque ad illud praestandum in manibus S. R. E. Camerarii teneri, se non permitturum, quavis iussione, & quibusvis clausulis munita non obstante, ex arario per Nos constituto aliquam pecuniarum quantitatem auferri, nisi forma per Nos tradita observata. Si vero contra hoc juramentum fecerint, pecuniaeque ex arario partem aliquam, vel minimam contra huius Ordinationis, Constitutionisque nostrae praescriptum sumi, promi, detrahique permiserint, anathematis poenam ipso facto subeant.

§.6. Id quoque statimus, & sancimus, ut omnes, & singuli, tam saeculares quavis dignitate, etiam Ducali, aut Regia fulgentes, quam ecclesiastici, cujuscvis ordinis, & dignitatis, etiam Episcopi, vel Archiepiscopi, vel Cardinales, qui de pecuniis ex eodem arario, praeter casus, & formam supra praescriptos, sumendis, amovendisve tractarint, consuluerint, insinuerint, suaserint, aut suadere tentarint, eo ipso sententiam excommunicationis incurant. Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

rant, a qua nisi ab ipso Pontifice, praeterquam in mortis articulo absolvi nequeant, ac praeterea S. R. E., Sedisque Apostolicae iidem rebelles, laesque majestatis rei esse censentur, omnibusque Ecclesiis, Monasteriis, & aliis per eos quomodolibet obtentis ecclesiasticis beneficiis eo ipso privati, cum ad illa, tum ad alia in posterum obtinenda inhabiles existant. Quod si aliquando eos reintegrari contigerit, nihilominus infames etiam remaneant, nec vero umquam iis ad honores, gradus, dignitatesque in posterum aditus pateat.

§.10. Volumus autem quod sicut omnes, & singuli Cardinales praesentes Constitutionem huiusmodi, quantum in eis erit, observare, illique non contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem a juramento praestito non petere, nec oblatam aut concessam acceptare in Consistorio nostro secreto promiserint, & juraverint, idem per absentes Cardinales a Consistorio in habitatione eorum, & a Romana Curia, ut quodcumque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales in assumptione plebi promitti, & jurari debeat, ac promissionem, & juramentum huiusmodi in formula juramenti per eosdem Cardinales praestari soliti, adungi, & inscribi debere, ac contrafacientes poenam petiurii, & perpetuae infamiae, juris, & facti eo ipso incurere decernimus.

Cardinales omnes in assumptione vel accessu ad Curiam, observationem huius Bullae curent.

§.11. Praeterea quod ipsi Cardinales occurrente Apostolicae Sedis vacatione, in Conclavi quando de observando se. re. Praecessorum nostrorum Julii II. literis super electione Romani Pontificis, & Pii V. ne Civitates, & loca S. R. E. infeudentur, & aliis Constitutionibus juramentum praestare solent, etiam de inviolabiliter observanda praesenti Constitutione nostra, per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodum idem ad Summi Pontificatus fastigium assumptus, post ejus assumptionem hoc ipsum promittere, ac jurare, & deinde post coronationem suam promissionem, & juramentum huiusmodi per literas suas speciales harum confirmationis reiterari debeat. Quod si illud a Pontifice, quod credendum non est, recusabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Consistorio secreto, & praecipue eorum Decanus, & Capita Ordinum apud eum omni cum instantia, & instantissime pro praesentium observatione petere, & rogare, ac obtestari non cessent. Quod si semel atque iterum enixe rogatus ejusmodi juramentum praestare diutius etiam distulerit, tunc demum omnes singulosque Cardinales ea lege adstringimus, ut in singulos annos quinquies, in die scilicet Natali Domini, in Pascha Resurrectionis, in festo solemnium S. Petri, die praeterea Anniversario Creationis, & Coronationis ipsum Pontificem instantanter, instantius, atque instantissime rogent, orent, obsecrent, atque obtestentur, ut de sancito hoc arario, quod Deo obtulimus, & dicavimus, ad praescri-

In Conclavi idem ipsi Cardines, & etiam Pont. post coronationem ejus juramento praestent.

D d ptum

Hæc Bulla in
Conclavi le-
gitur, & in
quinterno Ca-
cellaria de-
scribitur.

Transumptis
credatur.

Si successores
contraverint,
agipotere cõ-
tra eorum, &
Cardinalium
contententium
conjunctos.

Sanctio pec-
nalis.

Dat. P. An.I.
21. Aprilis.

ptum custodiendo servandoque sancte juret, idque ut omnino efficiat tamdiu quod plene effecerit, diligentissime curare studeant, statuimus, & ordinamus.

§.12. Has vero nostras literas in libellum redigi, & post prædictas Julii II., & Pii V. literas, quæ in ipso Conclavi legi solent, aliisque Constitutionibus Apostolicis adjungi, & in quinterno etiam Cancellarie Apostolicæ una cum aliis Constitutionibus nostris describi, & in valvis Basilicæ B. Petri Principis Apostolorum, & in Cancellaria nostra Apostolica, ac in acie Campi Floræ publicari.

§.13. Earumque transumptis, & exemplis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis & sigillo alicujus Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem ubique haberi, in judicio, & extra, quæ præsentibus habentur, volumus, & jubemus.

§.14. Si quis autem fortasse nostrorum Successorum, id quod minime credimus, huic nostræ Constitutioni omnino, aut aliqua ex parte derogare, aut contra statuere voluerit, aut depromptam pecuniam, ut supra sancitum est, in idem ararium non restituerit, admonemus post derogantis, aut contra statuentis, contraque facientis obitum, liberam esse Successoribus ea derogatione, & quibusvis aliis, quæ contra statuta sunt, non obstantibus, pro pecunia contra hujus Constitutionis præscriptum sumpta, ac deprompta recuperanda adversus Pontificis derogantis, & contrafacientis, & Cardinalium idem contententium posteros, seu conjunctos omnes, quibus ab ipso Pontifice, aut Cardinalibus bona quovis titulo, vel quavis ratione obvenierint, agere, & possessionem bonorum, quæ ad ipsos posteros pervenerint, adipisci, retinerique, donec quicquid pecuniæ depromptum est, id omne in ararium referatur, & restitatur, eaque ipsa bona, si quo modo, ut supra dictum est, a forma per Nos constituta recedi contigerit, hujusmodi obligationi, atque oneri obnoxia, & addicta esse volumus, singulis quæ in nostris literis adversari possent, vel quomodocumque obesse, penitus remotis, ac non obstantibus.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre Constitutionis, collocationis, repositionis, aservationis, assignationis, oblationis, dicationis, abdicationis, promissionis, juramenti, voti, professionis, sanctionis, adstrictionum, decretorum, statutorum, ordinationis, justificationis, admonitionis, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, undecimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno I.

✱ Ego Sixtus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus promitto, voveo, & juro.

De ventre matris meæ tu es Deus protector meus.

✱ Ego A. Cardinalis Farnesius Episcopus Ostien. Vice-Cancellarius, promitto, voveo, & juro.

Cardinalium subscr.

✱ Ego Jacobus Cardinalis Sabellus Episcopus Portuen., promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Joannes Antonius Cardinalis Sancti Georgii, Episcopus Tusculanus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Jo. Franciscus Card. de Gambara, Episcopus Prænestin., promitto, voveo, & juro.

✱ Ego M. S. Card. de Altaemps, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Innocentius Cardinalis de Aragonia, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Marcus Antonius Cardinalis Columna, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego P. Cardinalis Sanctiacrucis, promitto, voveo, & juro.

✱ Fr. Michael Bonellus Cardinalis Alexandrinus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Ludovicus Cardinalis Madrucus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego N. Cardinalis Senonensis, promitto, voveo, & juro.

✱ Julius Antonius Cardinalis Sanctiæ Severinæ, promitto, voveo, & juro.

✱ P. Cardinalis Cæsius, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Hieronymus Cardinalis Rasticus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Jo. Hieronymus Cardinalis Albanus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Philippus Boncompagnus Cardinalis Sancti Sixti, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Hieronymus Cardinalis Simoncellus, promitto, voveo, & juro.

✱ P. Cardinalis Deza, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Antonius Cardinalis Carassa, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Jo. Antonius Cardinalis Sanctorum Quatuor, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Jo. Baptista Cardinalis Sancti Marcelli, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Vincentius Cardinalis Montis Regalis, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Scipio Cardinalis Lancellottus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Vincentius Cardinalis Gonzaga, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Henricus Cardinalis Cajetanus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Jo. Baptista Cardinalis Castrucius, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Federicus Cardinalis Cornelius, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Dominicus Cardinalis Pinellas, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Decius Cardinalis Azzolinus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego

✱ Ego Hippolytus Cardinalis Aldebrandinus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Ferdinandus Cardinalis de Medicis, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Philippus Cardinalis Vastavillanus, promitto, voveo, & juro.

✱ Ego Franciscus Cardinalis Sfortia, promitto, juro, & voveo.

✱ Ego Alexander Cardinalis Montaltus, promitto, juro, & voveo.

XLIV.

Confirmatio Congregationis Beatae Mariae Fullensis strictioris observantiae Monachorum Ordinis Cisterciensis Sancti Benedicti, cum gratiarum elargitione.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium:

Religiosos viros, qui divino spiritu astanti arctiorem, quam ab initio professi fuerint, ac priscis Sanctorum Patrum moribus magis similem vite rationem sibi ipsis suapte sponte præscribunt, in suo laudabili proposito conservare, & ita alios ad eorum imitanda vestigia incitare, pro Pastoralis officio divinitus commisso, plurimum semper intendimus.

In Monasterio S. Mariae Fullen. strictior observantia Monachorum disciplina mox introducta fuit.

§.1. Sane cum ad Nos nuper perlatum fuerit, in vestro Monasterio, sublati quibuscumque pravibus abusibus, institutionem, & disciplinam monasticam in longe meliorem formam restitutam, & reintegratam, Vosque Religionis, & pietatis amore ita incensos, existere, ut non solum ab esu carniū quibuscumque temporibus, etiam ab Ecclesia permissis, & a potu vini abstinence, sed etiam in laboribus, jejuniis, orationibus, carnis maceratione, & mortificatione, aliisque poenitentiae operibus exercendis, strictiorem, & severiorem, quam reliqui Monachi Sancti Benedicti Cisterciensis Ordinis Regulam observare studeatis.

Hic Pontifex eam approbat

§.2. Nos vestram hanc piam, & salutarem intentionem plurimum in Domino commendantes, quo magis pacato, & tranquillo animo in humilitatis spiritu divinis obsequiis insistere, piumque institutum prosequi absque impedimento possitis, vestris supplicationibus inclinati, ritus, mores, vite normam, & reformationem ad arctiorem regularis disciplinae observantiam in istud Monasterium nuper introductam, dummodo sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac supradictæ Sancti Benedicti Regulæ jampridem auctoritate Apostolica approbatæ consona sint, auctoritate præsentium approbamus, & confirmamus, illaque præsentium literarum patrocinio communimus, vobisque ac illis, qui perpetuis futuris temporibus in isto Monasterio regularem professionem emisserint, ut ea observare licite possitis, licentiam concedimus.

Superioribus d. Ordinis interdicit, ne a dicta vivendi norma ipsos recedant.

§.3. Interdicimus etiam dilectis filiis Abbati Monasterii Cistercii, Cabilonensis Diocesis, ceterisque Superioribus pro tempore.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

pore existentibus ejusdem Ordinis, ne vos, aut eos, qui posthac erunt in isto Monasterio recepti, & ad professionem admitti, ad relaxandum, & remittendum aliqua ex parte rigorem istius observantiae, utendumque indultis, & dispensationibus Apostolicis, quibus vetustam vestri Ordinis, & primævam institutionem, illiusque austeritatem diverſi nostri Prædecessores, mansuetudine quadam temperarunt, laxiorem, honestam tamen vivendi normam permiserunt, & benigne indulserunt, quovis prætextu, aut quaesito colore, invitos cogere, vel compellere, aut vos in præmissis molestare, aut impedire audeant, vel præsumant. Quod si quid tale attentaverint, aut vobis injungere, præcipere, & mandare præsumperint, Vos, ac pro tempore futuros istius Monasterii Abbatem, & Monachos, ad obediendum talibus illorum præceptis, & iustis minime teneri decernimus. Ita ut nihilominus, etiam illis contradicentibus, absque alicujus poenæ, vel censuræ Ecclesiastica incurſu in hoc vestro instituto perseverare, libere, & licite valeatis.

Superioritate vero, & omnem jurisdictionem eis præservat.

§.4. Ceterum volumus, ut in reliquis, quæ præmissis vestris arctioribus institutis, & disciplinae regulari non erunt contraria, eorum visitationi, correctioni, omnimoda jurisdictioni, & superioritati, sicuti hæctenus fuistis, & in posterum vos, vestrique Successores subiecti sitis, & ab illorum obedientia nequaquam tali occasione recedatis.

Cognitionem dubii circa vivendi normam oriundi sibi referat.

§.5. Quod si unquam controversia, dubitatio, seu discordia exorta erit super præmissis, utrum scilicet vestri mores, vestrumque vivendi genus prædictæ S. Benedicti Regulæ adversentur, talis controversiæ cognitionem, definitionem, & decisionem, Nobis dumtaxat, & Romano Pontifici pro tempore existenti referamus.

Contractis quibuscumque derogat.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & prædictorum, ac aliorum quorumvis Ordinum, & Monasteriorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illorum Superioribus, & Generalibus, ceterisque personis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores pro expressis habentes, ad effectum præsentium dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. II. 5. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 5. Maii 1586. Pontificatus nostri Anno II.